Ч. 226 (11.517). Львів, пятниця 11. жовтня 1929. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Здійснюйте гасло: — Свій до свого!
РЕСТОРАН І КАВАРНЯ „НАРОДНЬОІ ГОСТИННИЦІ" поручає Львовянам і приїзжим Гостям найсмачніші снідання, обіди і вечері.
ЩОДНЯ КОНЦЕРТ. 555 3—3 КОНКУРЕНЦІЙНІ ЦІНИ. Українська Управа: Ст. Зілинський і С-ка.

Т-во взаїмних обезпечень „Дністер" це не приватна, але всенародня установа. Майно „Дністра" є майном цілого народу, тому обезпечуйте свої будинки на дозволену законом 1/3 часть, а движимости в повній вартости в

Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

З тіней нашого життя.

Львів, 10. жовтня 1929.

В нас звичайно залюбки займаються критикою діяльности, зокремаж критикою господарки у центральних українських установах. Найбільше ударів від усяких покликаних і непокликаних „критиків" дістається, звичайно, „Просвіті" та „Рідній Школі". Загальні збори цих установ стали якось останніми часами ареною для виголошування принціпіяльних заяв наших ультралівих, для пропаґанди їхніх соціяльних гасел і т. д. Все це робили й роблять ультралліві тільки для демонстрації та по наказу з гори від своїх опікунів і панів. Та не цим хочемо нині займатися. Ми хочемо тільки ствердити, що через таку атмосферу, яку вносять ці ліві на збори названих установ, ці збори не можуть зайнятися систематичною діловою працею, не можуть навіть як слід розглянути та продискутувати господарки цих установ, не в силі познайомитися належно з їхніми економічними ресурсами.

Відноситься це в першій мірі до Т-ва „Просвіта". Коли всякі сельроби й їх ідейні однодумці виголошують свої декляраціï про те, що вони замісць освіти хочуть від „Просвіти" політосвіти, на зборах Т-ва, то свої закиди проти господарки в „Просвіті" публікують в своїх органах преси. Публікують, очевидно, брехливо, не визнаючись цілковито у положенні Т-ва і не користуючись при тім навіть опублікованими „Просвітою" звідомленнями. Те саме робили вже кілька разів і наші уніпісти в своїх пресових органах, обвинувачуючи за важкий матеріяльний стан „Просвіти" виключно поодиноких осіб з головного Виділу Т-ва.

Але й над тим не думаємо довше спинятися. Ці факти реєструємо тільки на те, щоби кинути бодай проміньчик світла на ту важку атмосферу, в якій приходиться працювати видїлови Т-ва. А на тло цієї так насвітленої атмосфери кинемо один факт, який промовить дуже пророчисто до людей, що підходять до всіх громадських явищ без пристрасти, без упередження і без злоби. З засягнених нами інформацій у „Просвіті" виходить, що філії і читальні „Просвіти", а також інші українські установи в краю винні Головному Виділові **4002.14** американських долярів (чотири тисячі) і **82.388.—** золотих польських (вісімдесять дві тисячі) виключно тільки за побрані книжки. Як дійшло до таких великих зобовязань супроти Головного Виділу? Зовсім просто. Приїздять діячі, закуповують книжки, вплачують частину гроша, а решту зобовязуються присилати і свого зобовязання не виконують. А наслідком того „Просвіта" задихується від грошових і матеріяльних труднощів. Подумайте тільки, скільки добрих книжок можна видати за ці гроші. Подумайте, як ці гроші марнуються через недбальство і несолідність деяких просвітників. В деяких з наших громадських і освітніх діячів панує чомусь такий погляд, чи радше таке внутрішне пересвідчення, що за просвітні видання або зовсім нічого не треба платити, або як платити, то в кожнім випадку не всьо. Та це неодному з них не перешкаджає накидатися і критикувати господарку і фінансову діяльність „Просвіти".

Але наведені зобовязання не одинокі. Є такі філії в краю, — їх не хочемо покищо називати — які, зібравши почесний дар для „Просвіти" у тисячах золотих, не внесли ще досі з того дару ні сотика до каси Т-ва. Чи така поведінка з майном Т-ва можлива? Чи не гідна вона прилюдного осуду? Довідуємося, що Т-во висилає тепер у край окремих екзекуторів, щоби стягати довги. Колиж це не поможе, то не буде іншого виходу, як вступити хіба на судову дорогу. Поодумайте, судити прийдеться Головному Виділові з деякими філіяльними діячами!

Наведені факти і дані такі вимовні, що годі над ними довше спинятися. В таких громадських справах, особливож у справах, де в гру входить народній гріш, муситься вимагати хіба від всіх просвітних діячів солідности, обовязковости й обережности в орудуванні громадським грошем.

Спиняючись коротко на цих явищах нашої буденщини, ми не хочемо нікого зневажувати з одної сторони, ні акцептувати без застережень все те, що обективно беручи, вимагає і в центрі деяких застережень та критики з другої сторони. Маємо на думці наприклад останній Освітній Конґрес, який не стояв на відповідному та гідному рівні, але про нього іншим разом і при іншій нагоді!

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

„Крик польської розпуки".

„Крик польської розпуки" розлягається зі сторінок „Курєр-а Варшавск-ого" (ч. 275 з. 7. ц. м.). А кричить так розпучливо відомий вже і нашій читаючій громаді Юліян Подоський, колишній кореспондент „Слов-а Польск-ого" (з передсанаційних часів), а тепер волинський дописувач варшавських ендецьких органів. Чогож він так розпучливо кричить?

Він підкреслює, що східні землі (етнографічно-білоруські) „ревіндиковано польською зброєю під гаслом: „Для Польщі і для поляків!" Якби не те, то

„ані один доброволець не вступив би в ряди польського війська. Що більше, сумнівним є дуже, чи навіть насильно зрекрутована армія видержалаб натиск толішніх большевицьких орд". Тимчасом у десять літ після війни діється на Волині щось неймовірне, незрозуміле, там — мовляв — постійно і доцільно робиться щось не „для Польщі і не для поляків". Виявляється, що там зменшується польський стан посідання, а зростає непольський. І тому виривається питання: „Де є нове польське осадництво на нашому сході?"

Тих кілька осадників на Волині — це мало, це крапля в морі. В справі нового осадництва нічого не робиться, не зміцнюється польськости на східних землях, дякуючись закиду гакатистичної політики. Не насаджується осадників, не парцелюються (розуміється — дешево) польської великої власности між польських кольоністів із заходу.

„Внаслідок такої рільної політики на східних землях дослівно „погасаємо". Сотки тисяч (?!) гектарів ріллі з рук власників-поляків стало вже нерухомою власністю українською або білоруською".

Тільки адміністрація в польських руках мабуть до часу, коли нац. меншости підсилятьcя, щоби взяти керму і господарку тими теренами у власні руки.

На доказ тієї розпуки і вірного змальовання фактичного стану Ю. Подоський приводить анонімовий (мабуть фабрикований) лист якогось поміщика, який пише:

„Польське громадянство просто з переляком глядить на те, що діється і ясно здає собі справу — куди йдемо. Польський стан посідання зменшується в страшенний спосіб, бо землю можна парцелювати виключно між русинів (?!)! Ті принціпи, які кожний поляк за часів царату мав глибоко вкорінені в душу і серце, щоби землю не випускати з польських рук, бо є це фактично єдиним реальним доказом нашого істнування тут, ідуть тепер намарне з волі тіжe Польщі, яка не здає собі справи, що тим способом попелняє повільне самогубство. Наші „лейоники землі" нераз представляли меморіяли в тій справі рішаючим сферам, але є це голоси, що кличуть на пустині і польськість за часів повстання Польщі постійно корчиться в страшний спосіб. Руський нарід, бачучи, що йому піддабузнюються на кожному кроці (?!), що творять для нього якусь Україну і якусь нову мову, про яку не має поняття, починає виступати просто войовничо і заборчо. Додавши до того радянську пропаґанду при допомозі золотих рублів, яка поважно з того користає, можна собі уявити, які витворяться відносини і що тут чекає польськість в найближчій майбутности. Найревніші і найнебезпечніші аґітатори і давні большовицькі комісари, яких тут богато лишилося і які — отримавши польське громадянство — почуваються зовсім безпечними, стали ревними українськими „патріотами".

Ці гіркі слова, зі зраненого поміщицького серця — зазначує далі Ю. Подоський — достаточно малюють небезпеку положення. Чим потішити тих, що тримали польську землю в літах російської неволі, чим натхнути їхню енерґію, яку їм дати сатисфакцію?

„Єдиним способом припинити звижку числа гектарів, що переходять в непольські руки, є конечність розпочати польське осадництво на східних землях".

Нема потреби лякатися українських нарікань на „кривди", а треба повести нову кольонізаційну акцію.

„Якщо східна Малопольша є вже тереном безнастанної револьти з боку української меншости, то східні землі теж стануться ним, колиб ми мали намір дальше вести на них політику: „виселювання польськости — польськими силами"!

Так представляється „крик польської розпуки". Відносини на північних землях нашої національної території під Польщею є загально відомі. Відома є там теж польська політика. Нема вже з приводу чого кричати, бо навіть забороняються заснування філії „Сільського Господаря" (в Дубні). Але маняки мусять мати притоку до крику, до біддання, до розпуки. А тією притокою є факт, що тамошній селянин купить за добрі гроші від польського або спольонізованого поміщика кусень ґрунту, який донедавна мав там дуже невелику вартість. Український селянин, який віками працював на поміщицькій землі, повинен бути позбавлений спромоги купна ґрунту, а його місце — по вказівкам Подоських — повинен занятi польський кольоніст, бо інакше розлягається „крик польської розпуки".

За „флюїд симпатії".

Доповнюючим голосом до крику Подоського є „голос поміщика", відомого зі своїх напастей на

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 5. października 1929. Sąd okręgowy XXIV. Wydział karny we Lwowie w sprawie karnej Pr. 142/29. na posiedzeniu niejawnem dnia 5. października 1929 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Okręgowego postanawia a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prez. Rz. P. z dnia 10. maja 1927 r. poz. 398 Dz. Rz. P. Nr. 45. dokonane dnia 30. września 1929 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Dilo" Nr. 217 z dnia 1. października 1929 z powodu, że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pt. Nowynky. Konfiskata ukraińskich kalendarzy od słów: „kalendari „Nar. Sprawy" do słów: „welykyi, jedynyi", — zawiera znamiona występku z art. 1. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10. maja 1927 r. poz. 399 Dzpp. Nr. 45. b) wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego, c) natomiast uchylić zajęcie, o ile ono wykonane zostało z powodu umieszczenia w tem czasopiśmie artykułu pt.: „Zamitky i widhuky. Newidklyczna rewizja", — jako niezawierającego w swej treści znamion jakiegokolwiek czynu karygodnego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Przewodniczący J. Antoniewicz wr. — Protokulant Z. Kulczycki wr.

Za zgodność: Müller, st. sekr.

українців бебістичного посла К. Ярузельського.

Він нарікає на важке життя польського поміщицтва і домагається „флюїду симпатії" для нього з боку всього кресового громадянства.

Східно-галицьке польське поміщицтво має великі заслуги. Воно

„промінювало своєю польськістю, великою жертвенністю, про що свідчать фондації під управою б. Виділу Краєвого, або косцьолки, каплиці і доми людові збудовані їхнім коштом".

Тепер поміщики відбудовуються. Творячи всього тільки пів проц. у відношенні до всього населення, в добровольчих польських арміях було їх 8 проц., а з того 4 проц. вбитих і 18.5 проц. ранених. А в суспільній праці їх участь теж дуже значна. Хоч їх тільки пів проц., то в повітових радах львівського воєвідства є аж 26 проц. поміщиків, а серед рільників 41.8 проц.; в пов. радах тернопільського воєвідства є 21.4 проц. поміщиків, а серед рільників 32 проц. У воєвідських самоврядуваннях відсоток поміщиків ще вищий. Так нпр. у львівському воєвідстві участь поміщиків серед радних висловлюється 33.3 проц., а серед рільників 60 проц. і т. д. Але над поміщиками, як Дамоклів меч, висить закон про земельну реформу, прогресивний ґрунтовий податок, суспільні чинитьби, спадковий закон й інші залишки передтравневого правління та соймократії, які — мовляв — намагалися зліквідувати поміщицтво. І щож робить тоді „кресове" поміщицтво?

„Бачучи, що саме не зможе сповнити свого післанництва, з великими маєтковими жертвами віддає свої маєтки в руки кольоністів-поляків, які то люди не маючи сильного привязання до за пів-даремне набутих кусів чорної землі, лакомлючись на великі зарібки, що походять із жертвенности поміщицтва, відпродують ту землю русинам".

Хаотичний „голос" п. Ярузельського ще раз вертає до закону про земельну реформу, якого теперішній уряд не може змінити. А тут податки, каса хорих і оплата робітників, а коли ще маєток не підлягає вилученню, неминуче погрожує парцеляція.

Після цих „гірких жалів" п. Ярузельський невідкличноo вимагає „флюїду симпатії" для „кресового" поміщицтва.

„Польське громадянство повинно зрозуміти, що окраїнне поміщицтво віддало і віддасть польській державі великі прислуги. Бо самі, не маючи того флюїду симпатій, ми не є в спромозі перетримати ті тяжкі для нас часи. І не підпалена ворожою рукою стирта збіжа чи забудування знеохочують до праці і до посвяти, але знеохота громадянства і незрозуміння важкого положення і жертвенної праці ломлять і змушують опускати свої станиці, на яких кожний поміщик повинен виконати своє післанництво. Польська земля повинна бути предметом любови всього польського народу, повинні її боронити й ті, що її не мають, для добре зрозумілого державного інтересу. А тоді демаґоги не зможуть говорити, що боронимо бетонових жолобів. Прихильної невтральности нікому не вільно зберігати, але всі повинні стати до оборони польського стану посідання".

Між крикливим „худопахолком" Подоським і не менше крикливим поміщиком Ярузельським є дрібні ріжниці. Перший вимагає нової польської кольонізації на українській національній території, другий збереження великої власности в руках поміщицтва. Але обидва вони мають почуття „кривди" й „упривілеєння нац. меншостей" — перший з приводу можливости купна кусня землі місцевим населенням, а другий не може погодитися з істнуванням „соймократичного" закону про земельну реформу. Обидва вони взивають до „оборони польського стану посідання" в імя „державного інтересу".

закликати на інтервенцію французьку поліцію.

„Подаючи до прилюдного відома факти, яких доволі, щоб охарактеризувати поведінку людини, що тепер підходить під судівництво карне, амбасада закладає формальне деменгі всім видумкам, які появилися на цю тему".

Стільки амбасада. Друкуючи цю ноту, сьогоднішне „А. Ф." додає від себе таку увагу:

„З усіми застереженнями друкуємо цю ноту. Нема в ній нічого неімовірного, так само зрештою, як і в оповіданнях Бесідовського. Одно і друге кидає погане світло на радянську амбасаду".

Преса далі живо займається цією загадочною справою, французька та, особливо, російська еміґрантська. Одначе це справи не пояснює. Виглядає так, що за справою цією криється щось інше, чого не хоче признати ні амбасада, ні Бесідовський: може британська „Intelligence-Service"? Може щось інше в цьому роді? Святі знають.

З іншого становища ще одна подробиця цікава. В цьогоднішніх російських „Паследніх Новостях" знаходимо розмову з Бесідовським, в якій він, на запитання про свою теперішню політичну лінію, каже між ін. осьщо:

„Коло (моїх політичних симпатій) обмежене наліво ґрупою Керенського, а комітетом Бурцева на право. Тільки не монархісти! Здається, що найближче стою республиканськo-демократичному (кадетському!) обєднанню..."

Як на „представника України", і то акредитованого, нічого собі — це вагання між лівими і правими партіями ...російськими! Справа нічого собі! Такі то „українці" тепер репрезентують Радянську Україну!

Біля „геройства" Бесідовського.

Офіціяльний радянський комунікат робить з Бесідовського злодія. — Французька преса про комунікат. — „Представник України" Бесідовський представляє себе за російського патріота.

Париж, 5. жовтня 1929.

Сьогоднішні ранішні ґазети принесли ось який комунікат радянської амбасади в Парижі:

„Б. радник амбасади Григорій Бесідовський, котрий від якогось часу вів спосіб життя, який далеко переходить його засоби, дійшов до того, що спроневірив повірені фонди, з яких мав здати рахунки. Дня 24. вересня народній комісаріят закордонних справ приказав Бесідовському зложити свій уряд і поїхати в Москву, щоби витолкувати свою поведінку. (Чомуж у тім часі Б. заступав ще Довгалевського? — Ред.). Коли Бесідовський не послухав цього зазиву, п. Б. Ройземан, член колеґії народнього Комісаріяту для інспекції, одержав доручення провірити рахунки б. радника; він наспів у Париж у середу 2. жовтня. ц. р.

„Тоді Бесідовський, хотячи обминути здачу рахунків і передовсім ухилитися перед відповідальністю за свої вчинки, потайки покинув амбасаду. Щоб підвести публичну думку, він брехливо силкувався дати справі наскрізь карній, характер політичний, якого вона ні в якому разі не має, тай представити себе ось так, під покришкою буцім-то політичних ріжниць з урядом, наче жертву своїх політичних переконань. Амбасада твердить як найрішучіше, що ніколи Бесідовський не виявляв ріжниць поглядів ні супроти свого уряду, ні супроти амбасади.

„З другої сторони, силкуючись скандалом відвернути увагу від своїх мальверзацій, він видумав казку, що буцім-то його родину і його самого засеквестровано в амбасаді і що їм грожено смертю, і що буцім-то це спонукало його

Промова Мекдональда в сенаті Злуч. Держав.

Премер-міністр Мекдональд виголосив у сенаті Злучених Держав велику промову. Він сказав, що пакт Кельоґа є провідною ідеєю для Англії в її політичній праці. Війна між Англією та Злученими Державами неможлива.

„Міжнародні союзи, — казав Мекдональд, — криють у собі дух війни. Цей дух треба знищити. Ні Англія, ні Америка не хотять належати до союзів, спрямованих проти якого небудь народу або ґрупи народів.

„Метою мого побуту в Америці є усунення непорозумінь. Злучені Держави та Англія, розділені океаном, ніколи не дійшли би до згоди, як би вели переговори на письмі".

Переговори з президентом Гувером Мекдональд уважає важнішими від усіх інших переговорів, бо вони закладають підвалини під справу всесвітнього мира. Мекдональд заявив, що він прибув до Америки не як премер соціялістичного уряду, а як представник цього народу, та англійського парляменту.

Д-Р ОЛЕКСАНДЕР БАРИЛЯК.

Навчання греки й латини.

(Міркування не-педаґоґа.)

В перших днях вересня входив я в склад делеґації до львівського куратора в справі привернення гуманістичних відділів при українській державній ґімназії у Львові. Заходи родичів біля привернення цих відділів були спізнені, бо ця справа лежить у компетенції міністерства, а ініціятива належить до заінтересованих родичів, які повинні зорґанізуватися і через комітети батьків старатися про те вже з весною у Варшаві. До компетенції кураторії належить устрій і характер приватних шкіл, а щодо характеру державних середніх шкіл виступає кураторія як посередній і надзірний чинник. Хоч теперішній куратор, як виявилося з розмови із делеґацією, є рішучим сторонником реального напрямку у шкільництві, то він не є компетентним на власну руку, до того ще й серед року, змінювати характер державної ґімназії. Ні товариства приватних шкіл, ні управа ґімназії, ні учительський збір, — не можуть зміни характеру державної ґімназії спричинити, а тільки воля родичів, як виразник потреб дійсного життя, може добути у компетентного чинника, тобто в міністерстві бажану зміну. Одначе до цього треба зрозуміння справи при допомозі якнайживішої виміни думок.

По війні повстав на взір західнього шкільництва гуманістичний тип ґімназії як щось посереднього між клясичною ґімназією з 8-ми літнім навчанням латини та 6-літнім навчанням греки, зате з меншим матеріялом природничих наук, — і математично-природничою ґімназією, давньою реальною школою, без латини й греки, зате з перевагою природничих наук. Гуманістичний тип дає більше природничих наук як клясична ґімназія, найбільшу вагу кладе на науку історії та новітніх чужих мов, латину подає тільки 5 літ від IV. до VIII. кляси, а греки зовсім не має. Цей тип подає молоді загальне образування і є доброю підготовкою до всяких фахових студій на університеті, техніці і всіх інших вищих школах. Не можу поминути, що в українській державній ґімназії гуманістичного типу занедбана наука новітніх мов, бо вчать тільки німецької, а бракує мов анґлійської або французької, хоч ті мови нині дуже потрібні у кожному званні. Також не вчать там начеркової ґеометрії.

Математично-природничий тип має ту недогоду, що годі предвидіти у дитини 9 і пів-річної при вступі до ґімназії, чи дитина буде здатна до такого ексклюзивного напрямку науки та чи зможе опісля посвятитися технічним або природничим наукам. Клясична ґімназія знов вимагає великого накладу праці для вивчення тайн граматики латинської і грецької мови з ущербком для природничих наук, які в кожному званні нині так потрібні.

Кому потрібна старо-грецька мова? Кажуть, що знаючи грецьку мову, лекше собі пояснити значіння деяких слів у щоденному житті. Чи матурист клясичної ґімназії в силі пояснити, що слово „міґрена" є перекрученим грецьким „гемі краніов"? Остаточно коли й пояснимо собі походження слів: телефон, телеґраф, автомобіль ґрецькою мовою, то тим не будемо краще розуміти їхнього механізму. А ці річи краще знає технік або й механік, хоч він аористів і альфа прівативум не вчився! Лише для зрозуміння походження з італійської мови слів як: ковдра, капелюх, камізолька, каламар, а з німецької слів як: дишель, гибель, букша, оберемок — не буде чейже ніхто впроваджувати примусового навчання італійської чи німецької мови. Студії над походженням слів належать до вчених спеціялістів, при чому кожний може послужитися в разі потреби словарцем чужих слів.

Кажуть, що наука грецької і латинської мови привчує молодий ум до строгішого думання, що це найкраща ґімнастика мозку. В такім випадку можнаб з більшим інтересом і користю ґімнастикувати мозок на граматиках старославянської та живих, потрібних у житті мов. Особливо глибше знання старославянсської мови та постепенного розвитку української мови аж до нинішньої причинились би до більшого цінення теперішньої української мови і не вживаноб нині всяких дивоглядів. Найкраще ґімнастикує мізок наука математики, бо виключає всяке плавання, а пізніше наука права, як відзеркалення дійсного життя та його неминучих консеквенцій.

Культура греків і римлян така висока, що ублагороднює мозок і кладе моральні підвалини у молоді душі. Чомуж нам зупинятися на культурі народів з перед 2.000 літ? Чи за 2.000 літ культура не поступила вперід? Не перечу, що старинну культуру ми повинні знати, але з нею можемо знайомитись з меншим накладом праці, отже господарніше, студіюючи її в живій мові. А чомуж у школі тільки поверховно довідуємося про те, що сталося на полі культури протягом останніх 2.000 літ? Середньовічне малярство, Шекспір, Данте, все те зачіпається в школі тільки прихапцем. А все те і багато іншого промовляє за тим, щоби основніше з ним познайомитися для пізнішого життя. Візьмім грецьку і римську літературу, там є дуже гарні річи. Але чомуж тратити тільки літ на поверховне в кожнім випадку пізнання її, — а занедбувати літературні твори пізніших ґеніїв? Чи не булоб доцільніше знайомити молодь з римськими, грецькими, італійськими, французькими й анґлійськими творами у виїмках найцікавіших місць у добрих перекладах? Для пізнання краси Овіда чи Софокля певно не оплатиться вчитися мертвої мови протягом кількох літ.

Кажуть, що латина і грека потрібні для теольоґа, медика і правника. Для правника вистачь

Текст анґлійсько-радян. протоколу.

Протокол про процедуру урегульовання спірних питань між урядом СРСР і урядом Великої Британії, яка буде приноровлена негайно після відновлення дипльоматичних зносин та обміну послами.

Нижчепідписані, високоповажаний Артур Гендерсон, член парляменту, головний державний секретар його величности щодо закордонних справ, та п. Валеріян Довгалевський, посол СРСР при уряді французької республики розпочали з поручення своїх урядів обмін гадок у справах, звязаних з вищенаведеним, і дійшли до такої згоди:

§ 1. Шляхом переговорів між обома урядами мають бути урегульовані такі питання:

1. Означення відношення обох урядів до договорів 1924 р.

2. Торговельний договір та звязані з ним питання.

3. Претенсії та контрпретенсії міжурядові та приватні, довги, претенсії з приводу інтервенцій та інші, а також фінансові справи, звязані з цими претенсіями та контрпретенсіями.

4. Рибальство.

5. Приноровлення давніших договорів та конвенцій.

§ 2. Переговори між урядом його королівської величности в Злученому королівстві та урядом СРСР про урегульовання вищезазначених питань відбудуться негайно після відновлення дипльоматичних зносин та виміни послів.

§ 3. Вищезазначені переговори буде вести з боку уряду СРСР радянський посол у Льондоні, а з боку уряду його величности в Злученому королівстві державний секретар його величности щодо закордонних справ.

§ 4. Уповажнені обох урядів на випадок потреби будуть користати з допомоги мішаних комісій, яких членів буде іменувати в однаковому числі кождий уряд з поміж своїх громадян, урядових або приватних осіб, спеціяльно ознайомлених з обговорюваними питаннями.

§ 5. Ці знавці повідомлять своїх відповідних уповажнених про висліди спільного дослідження питань та про те вирішення питань, яке вони пропонують.

§ 6. Всі порозуміння, які випливають з переговорів між уповажненими, будуть уложені в формі договору або договорів між обома урядами.

§ 7. Негайно після дійсного обміну послів і не пізніше дня дорученя відповідними послами їх уповажнюючих грамот, обидва уряди потвердять взаїмно зобовязання щодо пропаганди, виложене в артикулі 16. договору, підписаного 8. серпня 1924 р. між Великою Британією та Північною Ірляндією з одного боку та СРСР з другого.

§ 8. Рівночасно з одобренням обома урядами процедури, виложеної в §§ 1—7, уряд його величности в Злученому королівстві зробить постанову про відновлення нормальних дипльоматичних зносин з СРСР та обмін послів.

§ 9. Рішення про заходи, зазначені в попередніх параграфах, включаючи рішення про відновлення дипльоматичних зносин, буде внесене на одобрення парляменту на самому початку найближчої сесії. Негайно після обговорення цього питання в парляменті кождий з урядів поробить відповідні заходи для іменування послів.

У Льондоні, 3. жовтня 1929 р. Підписані: Артур Гендерсон. Валеріян Довгалевський.

Зїзд славянських фільольоґів у Празі.

(Допис з Праги.)

Сьогодні, дня 6. жовтня розпочався перший зїзд славянських фільольоґів під проводом проф. Мурка, Полівки і Горака. В год. 10 і пів ранку отворив проф Мурко святочне засідання довгою промовою, в якій повитав гостей, а вслід за тим висував, як слабо стояли студії над славянською фільольоґією перед соткою літ, а як могутньо розвинулися вони в останніх десятиліттях. Витав опісля зїзд мін. освіти д-р А. Стефанек (словак) незвичайно розумною промовою, вслід за тим промовляли заступник міста Праги і през. Акад. Наук Зубатий. З черги йшли промови відпоручників наукових інституцій Америки, Анґлії, Франції, Естонії, Литви, Норвегії, Фінляндії, Радянського Союза, Болгарії, Сербії, Хорватії, Польщі, лужицьких сербів і Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Делегати з Харкова і Києва (Пилипенко і Сіляньський) на час не наспіли. Всіх бесідників витано просто оваційно. Відпоручник Радянського Союзу, Глазунов витав зібрання від російської Академії Наук у Ленінграді, від Всеукраїнської Академії Наук у Києві і від Білоруської Академії Наук у Мінську. Від Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові беруть у зїзді участь акад. К. Студинський і д-р І. Брик. Привіт для зїзду зложив від Т-ва акад. К. Студинський. Зїзд відбувається у соті роковини смерти патріярха славянської фільольоґії Йосифа Добровського і з тієї нагоди голова Науков. Т-ва ім. Шевченка у Львові зложив у свому привіті поклін памяти покійного. Добровський був одним з перших, що у науковій клясифікації славянських говорів клав основи під єднання розбитих і роздроблених славян в одну сімю. Хоч на території української землі ніколи не був і української мови не знав, то всеж своїм бистрим умом помічав, що автором „Слова о полку Ігоревім" був уроженець української землі. І не було ні одної галицької української граматики від 1822 р. по кінець 1850 р., яких автори не робилиб висновків з творчости Добровського, або й не оспорювали його поглядів.

Його **„Institutiones linguae slavicae"** були основою, на якій розбудовувалося українське наукове і національне життя.

Треба признати, що зїзд підготовили чехи прекрасно. Гостей обдаровується книжками. Завтра починаються доповіди і дискусії. Члени обїдуть сьогодні на автах Прагу, потім відбудеться принятя. Дня 7-го прийме учасників зїзду обідом мін. Стефанек, у вівторок 8-го рада міста Праги. Тогож дня вечер вистава опери „Далібор". В середу вечер раут у мін. закорд. справ Бенеша. В четвер покінчиться зїзд у Празі. В пятницю їдуть всі до Берна, де спочивають мощі Добровського в суботу до Братислави. В неділю буде святочне замкнення зїзду і поворот домів.

Навіть джентальмен

не є забезпечений від простуди о скільки негайно не зажие одної до двох **таблеток**

ASPIRIN

щоби знова віднискати досконалий стан здоровля.

Жадати таблеток Aspirin в оригінальнім опакуванні з червеною перепаскою зі знаком Bayer

ЦІНА: 6 штук зол. 1·50 — 20 штук 2·55

До набуття в аптиках.

ВІДГУКИ ДНЯ.

За порадою.

Редакцію українського часопису не уважають люди тільки за редакцію. Трохи мають її за клюб, трохи за адвокатську канцелярію, трохи за „Касу Хорих", а навіть за порадню матерей. Це з одного боку незле, а з другого дуже зле. Незле, бо видно мають довіря до редакції, дуже зле, бо редактори не мають змоги працювати над газетою.

Кожного дня відчиняються двері, щоби:

— Чи можу просити поради, як дістати трафіку?!

Або:

— Вийшовім зі шпиталя, не маю на колію, може би редакція, що ласка...

Або й так:

— Покинув мене. Казав, що ожениться... Я чекаю рік, чекаю два, діти ростуть... Прошу мені порадити, що робити?

Що правда, в кожній редакції є спеціялісти від ріжних квестій, але не від трафік, запомог і аліментів! Всеж таки радять як можуть:

— Ви хочете трафіки?!

— Так прошу.

— То вдайтеся там, де їх приділюють.

Або:

— Ви прийшли зі шпиталю і не маєте грошей на залізницю?!

— Ая...

— Йдіть до адміністрації, може вона що дасть.

Покиненій жертві любовних завдатків радять зі своєю справою вдатися до суду.

— Ми не маємо сили примусити когось до женячки! — кінчать сумну розмову.

— То пустіть го панове бодай в ґазету.

— А як він не винен?

Незручний запит відразу змінює лице петентки з трагічно сентиментального на ображено геройчне.

— За когож то ви мене маєте? Я прийшла до своєї редакції по пораду, а ви з мене посміхаєтесь! Якби прийшов мущина, то ви йому би порадили, але бідну панну, то можна ображати...

Виходить смертельно ображена і буде до віку аґітувати проти тієї газети.

Але не все відвідувачі злостять часописних співробітників. Бувають і веселі відвідини.

Одного дня зявився в редакції мущина середніх літ, так десь коло шіснацять літ.

— Чи можу говорити з головним редактором?

— Прошу... Що собі бажаєте?

— Чи міг би я дістати в вас місце?

— Місце? Яке?

— Ну... так... якогось малого кореспондента.

чить знання латини, без греки, з матеріялом не дальшим як IV. кл. ґімназійна, себто до лектури Цезара, щоби зрозуміти цитати римського і канонічного права, стилізовані зовсім просто. Медик вчиться латинських назв при ботаніці, анатомії чи хемії як зовсім нових, досі незнаних слів, подібно, як технік, який в реальній школі, чи тепер в математично-природничій ґімназії, не вчився ані слова латини. Оба вони знають свою річ добре без Тацита і Лівія. Тільки правники і теольоґи-ґрекокатолики потребують латини. Але якої і скілько? За 2—3 місяці через вакації по матурі могли би її навчитися. Зрештою науку латини вони, а також фільософи-фільольоґи, можуть поширити собі на університеті. Для дрібного проценту молоді, яких 3—5 проц., яким латина потрібна, мусить 97 проц. молоді, якій латина не потрібна, вчитися 8 літ латини і греки. При тім не одна здібна одиниця ломить собі ногу на аористах і аблятівах абсолютах, репетує, тратить час, гроші, здоровля, покидає школу, йде до звання, яке йому не понутрі і опісля ціле життя носить у собі посмак гіркого зерна: „пощо силували мене вчитися того, що не потрібне нікому і чому я через те звихнувся?"

В середновіччі була латинська мова дипльоматичною і сальоновою. Освіченими верствами були лише духовенство і шляхта. Не знати латинської мови значило тоді те саме, що нині бути анальфабетом або грубим у товаристві. Часи змінилися і тому навчання латинської мови почало зникнути із середніх шкіл, зглядно зійти до мінімум для тих, хто буде її ще якийсь час потребувати. Хто стоїть на місці, не йде вперед.

Гуманістичний тип ґімназії відповідає найбільше теперішнім вимогам життя. Требаб тільки у цьому типові зменшити ще матеріял латини найвище до Цезара від IV. до VI. кляси (3 роки) а найбільше трьома годинами тижнево в VII. і VIII. клясі повинен прийти предмет: історія культури від найдавніших до нинішніх часів. В VIII. клясі також новий предмет: суспільна економія. Особливо ця остання познайомить молодь з економічними явищами, найбільше необхідними в практичному житті, — а крім цього молода людина, познайомившися систематично з економічними явищами буде тверезо і критично глядіти на явища суспільні, економічні і політичні та не буде підпадати під шкідливі впливи. Це причиниться дуже до уздоровлення громадського життя!

У гуманістичній ґімназії належалоб впровадити надобовязкове навчання начеркової ґеометрії і обовязкове навчання другої новітньої світової мови, а саме анґлійської, яка тепер найбільше поширена у цілому світі.

Конкретно у Львові, як центрі, належалоб перемінити ґімназію при вул. Сапіги в математично-природничу ґімназію (давніше реальну школу), де будинок пригожий на те, а філію в „Народнім Домі" перемінити на окрему гуманістичну ґімназію. На провінції булиб тільки гуманістичні ґімназії. Клясичної ґімназії нам українцям зовсім не треба! Нам потреба якнайбільше інтеліґенції з реальними практичними фахами: техників, агрономів, промисловців, торговців, медиків, ветеринарів — бо всього того маємо замало!

Річ у тім, щоби широкий загал познайомився з тими справами, зрозумів шляхи, якими зміни можна би перевести, та взявся до переведення тих змін. Тут мова про наші діти, про їх будучність, це нас безпосередньо дотикає. Тому не ждім аж користі для молодого покоління, квіту народа, реформи спадуть самі з неба, але організуймося, аґітуймо і берімся до діла! Яка школа, такий нарід! Не діти для школи, але школа для дітей!

Писати вмію, а недавно видрукував навіть один допис.

— Дуже радо... бачите... але в нас усі обрка вапяті. Не можливо... Хіба десь пізніше.

— Дякую, то зголошуся знов при нагоді.

Вийшов і ще досі не показувався. Імовірно й не покажеться, бо я на власні очі бачив, що знайшов собі далеко поплатніше заняття.

На спортових змаганнях і перегонах продає „преціі".

Галактіон Чіпка.

Відозви й комунікати.

До ощадности!

Як у трьох минулих роках, так і цього року, ідучи за прикладом цілого культурного світа, будемо обходити всенародне „Свято Ощадности".

Перший всесвітній ощадностевий конгрес у Міляно означив для щорічних ощадностевих свят день 31. жовтня. Він припадає в цьому році на будений, робітний день і тому Надзірна Рада Товариства „Ощадність" призначила в цім році на день „Свята Ощадности": неділю, 27. жовтня 1929.

Цей день буде головним днем обходу нашого „Свята Ощадности", передовсім у Львові та у всіх повітових містах, одначе й цілий ще місяць листопад залишаємо селам для всенародного відсвяткування цього свята.

Українське Громадянство!

„Свято Ощадности" — це всенародній поклін господарній праці! Колос гаразду лиш там дозріває, де кожне покоління щоденною господарною працею доводить до того, що своє місце оставляє нащадкам у кращому виді, ніж перебрало його від своїх батьків.

Тільки раб ненавидить праці, одначе й раби позбуваються вязнсу й неволі, якщо запалають дійсним бажанням вільної господарної праці.

Господарна праця — це хист здобувати нові й чимраз то більші варстати праці, це хист видобувати чимраз більші прибутки, це нарешті і передовсім — хист ощадности.

Ощадність — це найпевніший шлях до гаразду, це і дбайливість і постійна думка про будуччину і сильний хребет і самопевна, горда голова. Без ощадности і найбільші придбання пропадають марно. Горе вбиває не тільки щастя, але звичайно вбиває також честь людини і громади!

Розумна, дбайлива людина щадить все доконечне для її істнування, всі знаряди свойого господарства і ніколи не видає нараз усіх своїх прибутків.

Заощаджений гріш треба складати в кооперативах. Тільки відкладання лишків гроша в кооперативах на лиху годину чи на означену вищу ціль забезпечує ощадникам незмінну вартість вкладок і їх ріст, тільки в наших господарських установах твориться з найдрібніших, але загальних вкладок великий суспільний національний капітал, яким можна двигнути народне господарство на вищий щабель і покликати до життя нові рідні варстати праці, себто нові джерела господарности, заробітку й добробуту.

Ми, українці, не можемо допустити, щоб навіть на нашій землі дальше випереджували нас інші народи. Тому оцею відозвою закликаємо всіх живих і відповідальних земляків, щоб і в цьому році наше „Свято Ощадности" не обмежилося до палких слів, але скрізь дало почин до дійсної, чимраз загальнішої, послідовної господарности та ощадности.

Ми певні, що і в цьому році в дні „Свята Ощадности" пригадаємо собі у всіх церквах, кооперативах, у всіх відділах та збірницях ощадности, по школах і товариствах, яку животворну вагу й силу має господарність та ощадність і ще кріпше приступимо всі разом до дальшого складання наших, хочби найдрібніших, але постійних ощадностей в рідних установах на гаразд собі самим і цілому українському народові!

Всі разом відкладаймо хоч би й сотики, що їх марно витрачуємо, а вже небавом будемо мати силу скріпити культуру українського села, розбудувати рідну торговлю, рідне ремесло і рідний промисл!

Нехай живе й росте всенародня українська праця!

Нехай живе поголовна, постійна, хоч би й найдрібніша українська ощадність!

Нехай живе наш господарський похід до гаразду і слави!

Львів, дня 7. жовтня 1929.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ ТОВАРИСТВА „ОЩАДНІСТЬ" У ЛЬВОВІ:

Д-р Михайло Волошин. о. Дамян Лопатинський.

ЗА УПРАВУ ТОВАРИСТВА:

Д-р Кость Левицький, Омелян Саевич, Остап Луцький

НОВИНКИ

— **„Літопис Червоної Калини".** У вчорашній новинці про появу „Літопису" зайшла помилка. А саме до кінця 1929 р. вийде три (не два) числа „Літопису" і передплата за ті три числа виноситиме зол. 3.50, для членів „Червоної Калини" зол. 3.

— **Спомини д-ра С. Шухевича.** 5-ий і останній том Споминів д-ра Шухевича вже появився в продажі. Спомини ці обіймають події від квітня до серпня 1920. р. і подають богато цікавого матеріялу. Зокрема деякі непрояснені досі епізоди можуть бути справжньою сензацією для читачів, які зацікавились Споминами д-ра Шухевича.

— **Поліцай убив вязня.** В селі Черлянах, пов. Городок, поліція арештувала на весіллю Івана Тушкевича та Баховського за те, що обкидали поліцію камінням. По дорозі до вязниці арештований Іван Тушкевич напав на поліціянта Лісевича і хотів його задушити. Поліціянт убив вязня на місци.

— **Польські вояки вбивають.** Польський вояк Іван Марґонь посперечався в Сокільниках із Войцехом Марковським і вбив його вистрілом з револьвера.

— **Бунт вязнів.** У стрийській вязниці вибух бунт вязнів арештованих за комунізм. Вязнична сторожа немогла опанувати ситуації і покликала до помочі поліцію, яка остаточно зліквідувала цей бунт.

— **Напад на синаґоґу.** Минулої неділі в Яричові напали якісь напасники на синаґоґу, в якій тоді молилися жиди і побили їх палицями. Так само в Бережанах невідомі типи збезчестили синаґоґу і спалили в ній бібліотеку.

— **Пожежі.** В Гартфельді, пов. Городок ягайл, згоріло 33 будинків. В тім самім повіті в Заставськім згоріло 6 будинків. В селі Тульсько, в Жидачівщині невідомі особи підпалили будинки Івана Гринькова, але пожежу вдалося вчасно погасити.

— **Гуляли, гуляли.** В селі Борити в Яворівщині на весіллю прийшло між парубками до бійки, в якій згинув Федько Боровий, убитий рукою Івана Іванішина. — Такеж кріваве весілля було в селі Румно, повіт Рудки, де згинув Юрко Цьвяк.

— **Любовна траґедія перед судом.** Перед львівським судом присяглих відбулася розправа проти Григорія Мельника з Городецького повіту, село Бурґталь. Обвинувачений Григорій Мельник убив сокирою свою любовницю Анну Месінґер за те, що вона покинула його і хотіла далі бути вірною чоловікові. Розправа ще не скінчена.

— **Епідемія черевного тифу у Радянській Україні.** Харківський „Комуніст" з 4. жовтня ц. р. повідомляє, що на Україні появилась епідемія черевного тифу, яка чим далі тим більше поширюється. На Сталінщині зареєстровано 945 випадків захорувань, на Луганщині 620 випадків, а на Артемівщині 840. В Харкові зареєстровано в вересні 602 випадки, в Одессі 365, Бердичеві 168, Дніпропетровську 308, Києві 192, в Умані 157.

— **Кобн так у нас!** Кількість вязнів у Швеції так зменшується, що року, що деякі вязниці стоять порожні. Найбільша вязниця у Форберґу мала 1928 р. тільки одного вязня. В Штокгольмі замінено вязницю на історичний архів.

— **Вранґель в Білгороді.** Дня 6. X. ц. р. в Білгороді відбувся урочистий похорон ґенерала Вранґля, котрого тіло на його передсмертне бажання перевезено з Брукселі до Югославії. В похороні взяли участь: міністр війни ґенерал Гаджіч, югословянський міністр Узунович, сербський патріярх Димитрій і богато представників російської еміґрації. Вранґля похоронено в каплиці, де переховуються прапори бувшої царської російської армії.

— **Французи про Ремарка.** Французький журнал „LOeuvre" поміщує статтю свого співробітника, який відвідав Ремарка, автора голосного тепер твору „На заході — нічого нового". Автор статті говорить, що Ремарк заробив досі на своїм творі майже міліон шілінґів. Про самого Ремарка пише, що він є дуже симпатичним і скромним молодим чоловіком, який сам дивується, що його твір мав успіх, котрого він ніколи не сподівався. Ремарк в розмові з тим французьким журналістом сказав: „Цілими роками я пробував стати письменником і без успіху. Ані комедії ані драми мені не вдавались, бо я не маю творчої уяви і штучно нічого не вмію. Аж тоді, як я написав твір про свої переживання на фронті, просто змалював те, що бачив, я здобув успіх. Слава мене не ущасливлює, хочу жити власним життям, а не життям, яке мені створить видавець. Я був би вдоволений, якби мене люде забули і не запримічали, бо бути популярним це дуже невигідно і я тому не люблю ніде виступати прилюдно. Я є цілком звичайна людина, а люде роблять з мене генія і це мене доводить до мелянхолії. Бути невідомим це найвигідніше".

— **Ліцитація в домі сестри б. німецького цісаря.** В Палаті Шавмбурґ в Боні відбудеться ліцитаційна продажа дорогоцінностей сестри б. німецького цісаря Вільгельма (теперішної пані Зубков). Продаються цінні портрети членів родини Гогенцолернів і меблі з палати цісаря Фридриха та інші старинні річи навіть з XVII. віку.

— **Драма без автора.** У Берліні невідомий письменник прислав дирекції театру рукопис своєї драми з просьбою причитати її і виставити на сцені, як що вона того варта. Критика признала, що драма є знаменита і що давно німецька література не мала такого цінного твору. Дирекція театру від довшого часу пошукує хто є автором драми, та на дармо: письменник десь пропав і не зголошується і не подає свого імени. Знаменита драма залишиться анонімним твором.

Ще офіри ґранатів. Недалеко Пінська хлопці найшли ґранат, який лежав у ярі ще з часів війни. Цікавість примусила парубків розбирати найдений ґранат, який при тім вибух і вбив на місці 4 особи а 5 осіб смертельно ранив.

— **Напад на вчительку.** В Скалі над Збручем напав Гершко Фляйшман, візник, на учительку і так побив її, що вона опинилась в лічниці. Причиною нападу був факт, що учителька била в школі сина візника Фляйшмана.

— **Продажа манускриптів Мозарта.** Дня 12. ц. м. відбудеться в берлінській антикварні Ліпмансзона продажа рукописів Мозарта, яких збереглось 63 примірники. За один рукопис квартету „Ф-дур" платять 10.000 марок. Особливо високі ціни мають „Весілля Фіґара" та мала вільномулярська кантата написана 2 тижні перед смертю Мозарта.

— **В Ґетинґені** помер професор хемії Ришард Зіґмонді, який дістав був нагороду Нобля за винайдення ультрамікроскопу.

— **Ріжні вісти.** В Ґродні вїхав особовий поїзд на товаровий, наслідком чого була катастрофа, в якій кілька осіб було ранених, а льокомотива знищена. — В Станиславові втік з вязниці Людвік Ґжеськів, після чого з револьвером напав на поліціянта Ляску але був на ново арештований. — Польське міністерство пошт має видати розпорядок, що в два дні свят пошта буде урядувати першого дня свята одну годину від 9—10. — У Відні директор фабрики Емерик Барсон застрілив свою любовницю Герміну Стадлер за те, що зрадила його, а потім сам поповнив самовбивство. — Дня 5. X. ц. р. в Букарешті розпочався міжнародний конгрес карного права. — В Ризі арештовано міжнародного гохштаплера Генрика Моту, який вдавав диплъомата із Союза Народів і маючи фальшиві документи, обдурював директорів банків та виманював у них поважні суми на свої „диплъоматичні" ціли. — Румунський жид Гольденберг арештований за невдалий замах на міністра Вайду признався на поліції, що стріляв до міністра з наказу комуністичної організації в Ясcах і зрадив своїх товаришів, яких вже арештовано. — Відомий польський музик і політик Падеревскі занедужав на апендіцітіс і мав операцію. — В Парижі розпочався щорічний зїзд Міжнародного Союза Клюбів Автомобілістів. Цей Союз святкує цего року 25 літний ювилей свого істнування. — У Ленінграді зареєстровано 260.000 голодуючих дітей низче 7. року життя. — У Вильні помер Нестор польських журналістів Чеслав Янковскі, бувший редактор газети „Курер Варшавскі" і „Курер Літевскі". — У Варшаві арештовано Моріца Баскіна і рабіна Рубінштайна за злочин торгівлі живим товаром. Ця торгівля відбувалась так, що Моріц Баскін вишукував дівчат, женився з ними, беручи фікційний шлюб у рабіна Рубінштайна і вивозив жінок до ріжних держав, де продавав домам розпусти. —Ноблеву нагороду мира має дістати в цьому році президент республики Перу Августин Леґвія, який мирним шляхом вирішив граничні спори між державами південної Америки. — Біля Зальцбурга поїзд вискочив із шин і підчас катастрофи було майже 40 осіб ранених. Сейсмографічна стація у Відні подала до відома, що за останній рік стація занотувала 30.000 легких і ледви замітних землетрусів, отже майже що 15 мінут в якійсь частині світа є землетрус.

На Пасічницькій Виставі в Познані, яка відбулася з нагоди Всеславянського Зїзду Пасічників, нагороджено **Пасічницьку Спілку,** Львів, Підвалля ч. 9 за штучну вощину **великою срібною медалею.** 687

— **Рятунковий човен** на морі грає однакову ролю, що життєві обезпечення в нашій буденщині. Чим більше непевною є ця буденщина, тим потрібнішим є життєве обезпечення, які переводять усі українці в своїм Товаристві **„Карпатія"**, Львів вул. Руська ч. 18. 309

Зорганізовані і свідомі кооперативи провадять у себе лише — — — **ЧОКОЛЯДУ А. ПЯСЕЦЬКОГО,** яка зі всіх виробів є **якостево найліпша** і має **великий і богатий сортімент.**
В Повітових Союзах Кооператив і складах „Народньої Торговлі" всюди до набуття.

Президент Масарик про ревізію границь.

Спростування Чехословацького уряду.

Чехословацьке пресове бюро повідомляє, що президент Масарик взагалі не говорив з віцепрезидентом мадярського соціяльного інституту і що таким чином опубліковані в мадярських газетах вістки про те, що він пропонував ревізію границь, не відповідають правді.

Натомість віцепрезидент мадярського соціяльного інституту Райніс у розмові з кореспондентом газети „Нае Фрає Прессе" заявив, що розмовляв з президентом Масариком місяць тому і що зміст його розмови з ним про ревізію границь (цю розмову подано у попередньому числі „Діла"), який подали часописи, відповідає правді.

Комендант поліції у Львові завішений в урядуванні.

Коменданта поліції на Львів-місто надком. Решчинського завісили в урядуванні. Розпорядок про засуспендування Решчинського підписав воєвода Ґолуховський. Димісія наступила наслідком закидів, що їх віддавна Решчинському робила львівська преса. Інсп. Лозінський з рамени воєв. команди держ. поліції у Львові переводить слідство проти Решчинського. Останніми часами між комендантом поліції і гр. стар. Кльопом повстали ріжниці думок і це вкінці спричинило димісію Решчинського. У заступстві обняв команду держ. поліції на Львів-місто керовник слідч. виділу ком. Шварц.

Залізнича катастрофа.

Дня 9. жовтня ц. р. в год. 4.30 над раном на ст. Соболев біля Дембліна поспішний товар. поїзд із Варшави зударився з особовим поїздом ч. 924. (який виїхав із львівського двірця в год. 14 попол.) що їде зі Львова до Варшави. Зудар наступило наслідком переїхання т. зв. будового сигналу. Оба поїзди віхали дословно на себе. Машини станули дуба а вагони розбилися. Було пятьох убитих, двацять тяжко ранених. Завинив, здається, машиніст товарового поїзду.

Становище амбасадора Довгалевського захитане.

„Фос. Цтг." повідомляє, що в звязи з аферою Бесідовського сильно захитане становище амбасадора Довгалевського. Делегат ДПУ Ройзман перед відїздом із Парижа сказав членам амбасади, що Довгалевський вже віддавна старався затаювати протибільшовицьку діяльність Бесідовського супроти уряду СРСР., одначе московська влада не вірила інформаціям амбасади.

Новий румунський реґент.

Румунське Нац. Зібрання в повнім складі парляменту та сенату вибрало одноголосно на місце пок. члена реґ. ради Буздигана, куріяльного судію Конст. Саратеану.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·88·00—8·88·50, канадійський долар 8·80·00—8·80·50, чеська корона 0·26·33—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·25, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, фунт штерлінґів 43·30·00—43·50·00, радянський червінець 17·00—17·50.

Збіжжя.

Пшениця двірська 36·25—37·25, пшениця селянська 32·75—33·75, жито галицьке 22·00—23·00, ячмінь галицький броварняний 00·00—00·00, ячмінь на мливо 18·50—19·50, ячмінь пастівний 00·00—00·00, овес галицький 19·50—20·50, кукурудза румунська 25·75—26·75, бараболя промислова 4·00—4·50, фасоля біла 00·00—000·00, фасоля кольорова 00·00—00·00, фасоля краса 00·00—00·00, горох він-Вікторія 45·00—50·00, горох пільний 32·00—35·00, бобик 27·50—28·50, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 31·00—33·00, сіно солодке красне прасоване 7·00—8·00, солома прасована 4·00—5·00, гречка 26·00—27·00, льон 67·00—69·00, дубівка синій 25·00—26·00, ріпак зимний 66·50—67·50, мука пшенична 40 прц. 00·00—00·00, мука пшенична 65 прц. 00·00—00·00, мука житна 70 прц. 00·00—00·00, грисік кукурудзяний 00·00—00·00, мука кукурудзяна 00·00—00·00, отруби житні 12·50—13·00, отруби пшеничні 13·75—14·25, крупи гречані 53·00—55·00, пшоняна 00·00—00·00, крупи ячмінні 38·00—39·00, пеньак 36·00—37·00, просо красне 00·00—00·00, макухи льняні 00·00—00·00, мак синій 120·00—130·00, мак синій 80·00—90·00, конюшина червона 00·00—00·00.

Присуд Туки спричинив димісію чсл. міністрів.

Два представники нац. партії в чсл. уряді мін. уніфікації д-р Лабай та мін. здоровля д-р Пішо подалися до димісії наслідком присуду д-ра Туки та наслідком становища нац. партії, яка далі заявляється за ним. Димісію принято. Керовництво мін-ства уніфікації віддали мін. освіти Штефаникові, а мін-ство здоровля мін. сусп. опіки Шрамекові.

Новий переворот в Афгані.

Кабул занятий.

Надір Ханове військо заатакувало Кабул від півн. сходу та після кровавих боїв заняло його. До заняття причинилося повстання населення та бунт племен, які мали йти на поміч відділам Бачі Сакао, відомого водоносового сина на афганськім престолі. Афганський кабінет подався до димісії. Надір Хан орґанізує новий уряд. Аманулові прихильники прислали з Пешавару тел. бажання з нагоди побіди.

Тубіяліс про Вильно.

Дня 9. жовтня ц. р. в Ковні та в цілій Литві було жалібне виленське свято. В 12. год. на сиґнал здержали в Ковні рух на одну хвилю. В держ. будинках і школах одну годину присвятили вияснению значіння Вильна для Литви. Прем. Тубіяліс через радіо виголосив промову, в якій сказав, що Литва не може бути без Вильна, а Вильно без Литви. В 12. год. перервав промову на знак жалоби, орхестра відіграла жал. марш, а потім премієр говорив далі. Взивав до боротьби за Вильно, до нац. єдности, конечної для успіху. Всі, що нищать нашу єдність, говорив Т., є наші вороги й помічники окупантів. Лит. уряд із головою народу вестиме далі акцію за визволення Вильна. През. Сметона в офіц. клюбі сказав, що виленська справа найправдоподібніше буде порішена при помочі Німеччини й СРСР.

З судової салі.

За деклямацію виїмку „Гуцульського куріня" Олеся Бабія перед судом.

Дня 9. X. перед судом присяглих у Львові відбулася розправа проти студента краківської Академії Мистецтв *Івана Кейвана* з села Карлова, повіт Снятин. Акт обвинувачення говорить, що Іван Кейван на концерті 9. січня 1929 з нагоди 60 ліття „Просвіти" деклямував найбільше антипольські уривки з поеми Олеся Бабія „Гуцульський курінь", чим поповнив злочин збурення публичного спокою. На думку акту обвинувачення автор „Гуцульського куріня" осягнув рекорд в ненависти до Польщі і цілий його твір то отверта зневага і опльовування Польщі, отже обвинувачений деклямуючи такий твір провинився проти 65 §.

На розправі прочитано цей деклямований уривок в польськім перекладі і на вимогу оборонця Марітчака в оригіналі, а то уривок про перехід Галицької Армії за Збруч, уривок в якім автор малює настрої української армії.

Обвинувачений боронится тим, що поему „Гуцульський курінь" польська влада дозволяла зразу ввозити з Праги до Польщі і явно продавати в книгарнях і що староство в Снятині дозволило деклямувати згаданий уривок з „Гуцульського куріня".

На думку обвинуваченого, війна 1918—1920 це вже історія і він деклямував поему так, як деклямували інші студенти на цім концерті „Гайдамаків" і „Мойсея" не маючи наміру бунтувати нікого проти Польщі, ані нарушувати публичного спокою.

Концерт в Карлові відбувся 2. січня 1929, а міністерство внутрішніх справ у Варшаві відобрало „Гуцульському куріневі" дебіт аж у серпні 1929 р., коли вже обвинувачений сидів давно у вязниці.

Прокуратор Ланевський доказує, що обвинувачений вибрав свідомо найбільш антипольський фрагмент поеми, фрагмент повний звироднілої ненависти, фрагмент в якім Польщу називається вампіром, струпом, якого навіть вогнем не вдалося стрільцям випалити і палієм, що спалив українцям їх недобудовану святиню.

Обвинувачений боронится, що вибрав цей фрагмент тому лише, що він найкоротший і творить окрему цілість і що взагалі до ніякої вини не почуваеться.

Свідок поліцай Словінський зізнає на запит прокуратора, що враження деклямації було вельосальне, що публика справила декляматорові овацію, і що обвинувачений мав і інші конфлікти з польською владою, та був ворожий до Польщі.

Другий свідок, Петро Пилипчук зізнає, що „Гуцульський курінь" дістав обвинувачений в читальні не знаючи, що він заборонений, а на запит прокуратора чи свідок відважився би деклямувати такий антипольський твір у польській державі, Пилипчук відповідає, що не відважився би.

Оборонець д-р Марітчак ставить внесення щоби покликати п. Палієва із книгарні Шевченка на ствердження факту, що „Гуцульський курінь" продавався в книгарнях явно, але прокуратор відкидає внесок і тільки читає заборону міністерства, якою відобрано дебіт цьому творові.

Після годинної перерви, розправу відложено на день 10. X., для переслухання всеих свідків.

Обвинувачений пересидів у вязниці 8 місяців, бо проти нього ведено також слідство за приналежність до У. В. О., чого не доказано.

Розправою проводить радник Ангельський, прокуратором був Ланевський, боронив д-р Марітчак.

З нашої концертової естради.

Концерт співачки О. Бандрівської в Перемишлі.

З Перемишля пишуть нам: Відома наша концертова співачка п. О. Бандрівська, після свого повороту з Італії, виступила вперше зі своїм власним пісенним концертом в Перемишлі дня 3. жовтня — в салі Народнього Дому. Концерт пройшов з великим моральним (і матеріяльним) успіхом. Програма концерту була вміло зложена з трьох ріжностилевих частин: в першій частині були крім староіталійських жанрів (Pergolesi, A. Scarlatti, Caldara), також арії Баха і Глюка, — на другу зложилися пісні неоромантиків Ґріга, Г. Вольфа і Ріх. Штравса, — а останню частину присвятила артистка пісням українських авторів, Лисенка, Степового, Людкевича і Барвінського. У всіх тих, хоча й як ріжних типах, концертного сольоспіву п. Бандрівська виявила себе не тільки співачкою із непересічним голосом і значною співацькою технікою і культурою, але також інтелігентною і вповні зрілою артисткою, що розуміє свої завдання серіозно і високо держить прапор свого мистецтва у всіх напрямах.

Хоча і голосові і технічні засоби співачка позволяють їй нераз добути і сильніші драматичні акценти в інтерпретації, — то всеж таки головною її силою є ліричні нюанси та сконцентровані настрої, яких і вона залюбки шукає та які підбирає собі в піснях свого репертуару.

Треба мати надію, що артистка із своїм пісенним репертуаром скоро виступить також на концерті у Львові.

Перемиський.

Музичний вечір Б. Бережницького і В. Барвінського у Львові.

Симпатія і поводження, якими тішився у нас від ряду літ виступи п. Б. Бережницького як віольончеліста при участи п. В. Барвінського як піяніста-композитора — не завели і цього року на музичнім вечері, влаштованім ними дня 7. ц. м. в салі Музичного Тов-а ім. Лисенка у Львові. В доволі обємистій і в цілости у нас новій програмі — ми почули дві більші камерні річи: граціозну Сонату g-dur J. B. Breval-a, французького композиста 18 ст. і Концерт d-moll Lalo, повний романтичного розмаху і кольоритности. Особливий інтерес мала для нас „Українська суїта" В. Барвінського (найновіший твір автора із богатої уже серії його віольчельових творів — після сонати, якої на жаль ми у Львові ще не чули) — в 4 частях (Заспів, — Гумореска, — Колискова, — Рондо — танок). Це чотири гарненькі стилеві мініятури, зложені на основі народніх (або в дусі народнім підібраних) тем, — в яких композитор зручно і вміло осцилює між задушевними настроями із „серафічною" гармонікою (у 1. і 3. части) — а між модерно-бурлескними експериментами (особливож у 4 ч.). На кінцеві точки програми зложилися — крім транскрипції із середньої части „органного" концерту Баха-Страдалля, — серія ефектних хоча й не дуже то глибоких дрібних творів італійських і еспанських авторів (Senaille-a Allegro spirituoso, Granados-a Intermezzo і Danse et. ct.).

Концертант — челіст, як і акомпаніятор —

компоніст виявалися зі своїх партій без закиду, а в значній части із полетом (хоча й душна атмосфера на салі могла не дуже то корисно впливати на диспозицію виконавців, приневолених раз-ураз отирати спітнілі чола і руки) і збирали рясні оплески й овації від дуже численно зібраної публики, яку в ³/₄ становила наша шкільна й академічна молодь.

Ч. В.

Зі спортового життя.

Змагання наколесників „України" за мандрівну чашу.

В неділю 6. п. м. відбулися, як ми вже коротко подали, змагання наколесників „України" на просторі Львів-Миколаїв-Львів (70 км.). Це перші більші змагання, які уладжувала секція наколесників Спорт. Т-ва „Україна". Найбільші змагання, які дотепер уладжувала ця секція, це було мистецтво С. Т-ва „Україна" на просторі 30 км. (перед феріями). Тому до змагань Львів-Миколаїв-Львів секція мусіла перевести відповідну підготовку як змагунів, так і орґанізації змагань. Можна сказати, що змагуни добре виповнили своє завдання. Також не можна нічого закинути орґанізації, тимбільше, що вона спочивала в руках молодих людей. Вже перед змаганнями орґанізація мусіла поборювати ріжні труднощі. Завела також орґанізацію одна наша установа, бо обіцявши авто, з невідомих причин не прислала його на старт. Тому змагання розпочалися з більше як 1-годинним опізненням. Через неприбуття авта орґанізація мусіла послугуватися дорожкою, котра везла суддів до Миколаєва і заразом провірювала порядок на трасі.

Зараз по старті змагуни поділилися на дві ґрупи. Перша ґрупа в числі трьох: Яримович, Мороз і Ярош з кожною секундою більше віддалювалася від другої, так що по двох км. вже була між ними ріжниця 500 м. В першій ґрупі на зміну провадять Яримович і Мороз. Ярош держиться цілий час на колесі другого, але по 8 км. не може видержати гострого темпа і звільняє. Це використовують два перші, накидають ще більше темпо і по кількох кільометрах мають уже 2½ км. переваги над найближчим. Всі інші їдуть разом на чолі з Бачинським, доганяють Яроша і стараються за всяку ціну дігнати перших, але це вдається тільки Ярошові, який сильним зривом надробляє страчених 2 і пів км. і минає гострим темпом Мороза і Яримовича. Одначе вичерпаний тим Ярош не може навіть удержатися на колесі Морозові і Яримовичеві, які його небавком минають. На яких 2 км. перед Миколаєвом Мороз має 300 м. переваги над Яримовичем. Не зважаючи на страшні ями, які є перед самим Миколаєвом, Яримович збільшає темпо і приїзджає до Миколаєва перший в часі: 1 год. 18'. Другий Мороз 1 год. 18' і 30", третій Ярош 1 год. 21', четвертий Бачинський. Дальші змагуни приїзджають в ріжних відступах. До Миколаєва відпало двох, один на 8, а другий на 15 км. З Миколаєва Яримович збільшає темпо і тратить цілком з очей Мороза, який скріпляв там свої сили водою. Мороз їде другий, на дальших місцях ситуація зміняється цілком. Бачинський минає Яроша і їде цілий час як третій. На 39 км. відпадає ще один змагун з причини дефекту в ровері. На 42 км. Ярош через злий стан дороги перевертається і сильно калічиться. Яримович, дігтавшися на добру дорогу, збільшає ще темпо і приїзджає до мети перший в дуже доброму часі. Щойно за 14 мінут приїзджає Мороз, відтак Бачинський, а за ним Стахів. Ярош, прийшовши по розбиттю до себе, їде дальше і кінчить біг як шестий.

Осяги: І. Яримович Ярослав 2 год. 29', II. Мороз Роман 2 год. 43'41", III. Бачинський-Сас Володимир 2 год. 45' 47", IV. Стахів Іван.

Пополудні в год. 6. в домівці Союзу Українських Купців відбулася святочна роздача нагород. Крім виділу секції наколесників Спорт. Т-ва „Україна" були ще: голова „України" дир. Лазорко, представники „Народньої Торговлі", редакції „Діла" і ред. „Неділі". Першу нагороду: столовий годинник у шкіряній оправі, дар „Народньої Торговлі", одержав Яримович Ярослав; другу: велику коробку помадок, дар „Нової Фортуни", одержав Мороз Роман; третю: „Спомини" Чикаленка, дар ред. „Діла", одержав Бачинський-Сас Володимир, четверту: „Кобзар" Шевченка, дар Книгарні Шевченка одержав Стахів Іван. Мандрівну чашу, дар п. Осипа Стефановича (давніше: фірма Зубик) дістала на цей рік „Україна", тому, що перше місце здобув її член. Тому, що в цих змаганнях не взяли участи наколесники зі Станиславова, дві цінні нагороди (годинник, дар п. Радловського і статуетка з бронзу, дар ред. „Неділі") будуть роздані побідникам при найближчих змаганнях.

Дужання в спортовім цирку.

У вівторок (20-ий день змагань) мурин Сікі побив без ніяких труднощів у боксерськім мечу вже в другій рунді Віллінґа, якого легковажив собі і щадив, маючи над ним повну перевагу. Непропорціонально сильніший Бено поборов легко в 4-ій хв. Ґрінберґа. 20 хвил. боротьби Богатирева з Пошофом не дало висліду, але Богатирів мав перевагу. Прикрим видовищем була боротьба Штекера з Каршом, який увесь час уживав недозволених засобів боротьби (підставляв ногу, воював стусанами), та при одній такій „штучці" впав жертвою своєї атаки (в 31 хвил.). Дуже цікаво вийшов переможцем молодий Кемпфер супроти значно старшого Шнайдера; будучи в подвійнім нельсоні, перекинув він свого противника коміть головою і хоча Шнайдер надалі тримав його в нельсоні, Кемпфер поклав його в цій позиції.

Нині, в четвер, змагаються: Петрович-Пошоф (відплатна, рішаюча), Аренс-Карш, Бено-Штекер, Богатирів-Віллінґ (рішаюча) і Сікі-Стібор.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 10. жовтня, год. 7·30 вечором „Найкраща з жінок", оперета. Виступ Важковича.

Пятниця 11.X. година 7·30 веч. Виступ Дані Дарлінґ, маленької дитини-танечниці.

Субота, 12.X. год. 3·30 попол. Виступ Дані Дарлінґ.

Субота, 12.X. год. 7·30 веч. „Сила Призначення", опера Верді.

Неділя, 13. X. год. 2·30 попол. „Великий враж", вистава театру „Прем'єр".

Неділя, 13. X. год. 7·30 веч. „Великий враж" Бернарда Шова.

Малий Міський Театр:

Четвер, 10. жовтня, год. 7·30 вечором „Процес Мері Даген" — прем'єра.

Пятниця, 11.X. год. 7·30 вечором „Процес Мері Даген".

Субота 12.X. год. 7·30 вечером „Процес Мері Даген".

Неділя 13. X. год. 3·30 „Видно поїзд".

Неділя 13. X. год. 7·30 веч. „Процес Мері Даген".

Кіна.

Апольо: Безсмертне кохання (Колен Мур).

Касіно: „Володарка кохання" (Ґрета Ґарбо).

Колъосей: Біда пустиня. Кельнер міністром (Чарлі Чаплін). Джім буде віртуозом.

Лев: „Вязень острова св. Олени" (Останнє Наполеонове кохання).

Люна: Невільники моря.

Марусенька: Дівчина із Сінгапуру. Чарлі по шлюбі (Чарлі Чаплін).

Оаза: „Право молодости".

Палас: Книжна Маша.

Пан: „Анна Кареніна".

Пасаж: „Закон і беззаконня" (Том Мікс). Американська комедія та Ґомонів тиждень.

Стилеве: Жінка без назвища. Доповнення програми.

Фатаморгана: Адютант (Мозжухін).

Химера: „Шампан" (Джек Тревор).

Утіха: „Танечниця з Москви".

Спортовий цирк.

Міжнародні змагання в дужанні в цирку при вул. Коперника ч. 33. Початок години год. 8·30 веч.

Програма радіо.

Пятниця 11-го.

Варшава (1411,7). 17·45 Танкова музика орхестри „Морське Око".

Краків (312,8). 18·45 „Кутик гумору".

Познань (334,8). 18·00 Оперові арії і концерт Варшавської фільгармонії.

Катовиці (408,7). 20·00 Концерт Варшавської фільгармонії.

Вильно (385) 12·05 Музика популярна.

Бреслав (253) 21·15 Концерт співака Франца Бавша.

Ляйпціґ (259) 16·00 Сучасна музика.

Братислава (279) 20·00 Пісні словацькі, співає Франц Девінський

Брно (341,7) 20·55 Концерт з Праги.

Льондон (356,3) 23·00 Музика Клюбу амбасадорів.

Штутгарт (360) 21·30 Народні пісні.

Гамбурґ (372) 20·00 Концерт радіо-орхестри.

Франкфурт (390). 22·15 Концерт мандолиністів.

Берлін (418). 20·40 Камеральний концерт.

Стокгольм (436) 20·00 Смичкова орхестра.

Рим (441). 17·30 Пополудневий концерт.

Прага (487). 20·20 Словацькі пісні.

Брюссель (509) 21·15 Концерт радіо-орхестри.

Відень (516,3). 16·45 Концерт солістів.

Мюнхен (533). 20·30 Радіоорхестра.

Будапешт (550). 22·00 Циганська музика.

Москва (825). 18·30 Опера і оперетка.

Ковно (1935) 19·40 Вечірня музика.

Харків (1304) 19·30 Народня музика.

Париж (1725). 21·35 Симфонії Бетовена.

Субота 12-го

Варшава (1411,7) 20·00 Легка музика.

Краків (312,8). 19·50 Сигнали з обсерваторії астрономічної.

Познань (334,8) 20·30 Легка музика.

Ляйпціґ (259). 18·30 Камеральний концерт.

Братислава. (279) 19·05 Моцарт і Бет.

Талін (296) 19·15 Танкова музика.

Брно (341,7) 20·15 Шлеські пісні.

Льондон (356,3) 19·30 Популярний концерт.

Штутгарт (360) 20·00 „Легка кавалерія" Суппого.

Гамбурґ (372). 20·00 „Гарна Олена" Офенбаха.

Франкфурт (390) 18·50 Виклад „Порнографія".

Берн (403) 19·30 Народній вечір.

Берлін (418) 20·00 Радіокабарет.

Стокгольм (436). 20·15 Фортепяновий рециталь.

Рим (441). 21·00 Ґріґа сонати.

Прага (487) 21·00 Концерт з Берна.

Брюссель (509) 19·30 Ґрамофонові плити.

Відень (516,3). 17·40 Концерт солістів.

Рига (525). 20·15 Легкий концерт.

Будапешт (550). 20·15 Концерт королівської опери.

Москва (825) 20·00 Концерт консерваторії.

Ленінград (1000) 19·00 Гумор літературно-музичний.

Харків (1304). 16·30 Музика для дітей.

Париж (1725) 21·15 Танкова музика.

---

†

Поминальне Богослуження
за бл. п. Акад.
Володимира Гнатюка
відбудеться в суботу, дня 12. X. 1929 р. в 8-ій год. рано в церкві Преображення Христового, на яке запрошують **Жінка і діти.**

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооператива „Український Театр" у Львові: 667 4—6

Товмач:

Четвер 10.X. „Церковна миш", комедія (з Ленською і Кривіцькою).

Станиславів:

Субота 12.X. „Циганська любов", прем'єра.

Неділя 13.X. „Циганська любов".

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка:

Четвер 10. X. — Кристинопіль.

Пятниця 11. X. — Камінка Струм.

Субота 12. X. — Радехів.

Неділя 13. X. — Горохів. 672 3-?

Позір, зльокавтовані й емерити. Велике віче в справі зльокавтованих службовиків та австрійських емеритів відбудеться у Львові в неділю, дня 13-го жовтня н. р. в год. 6·30 вечором в салі Сокола-Батька при вул. Руській ч. 20. Реферують посли: Володимир Целевич і д-р Степан Біляк. Громадяни, явіться численно!

Товаришів V. турнусу „Off. Asp. Schule" w Müglitz на Моравії з р. 1917. пп. Стан. Трача, Юліяна Глуватого, Метельського, Ґураля і Фелікса Франка прошу, щоби чимскорше подали мені свою адресу. — **Іван Савків**, управитель школи в Росільній, почта Солотвина. 669 3—4

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 618 7-?

ПАРЦЕЛІ будівельні при вул. Пісковій — Личаків — має дешево до продажі: Мриглоцький, вул. Лісна 6. 673 2—3

ПЛАТИМО високі ціни за золото, бриляти і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. 2. — Оцінка безплатно. 619 4—?

ШИМКО МУССІНҐЕР, ур. 1886 р. в Мостах, уневажнює військову книжочку видану через П. К. У. Городок Ягайлонський. 675 2—?

ВДОВИЦЯ по священику, в середнім віку, господарна, прийме у старшого поважного священика заряд дому — по можности в Перемищині. Ближча відомість у о. Олександра Стефановича у Львові, вул. Чарнецького 26. 677 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
438 Пересвітлення і ентґеном. 27—?

„СВЯЩЕНИЧА ПОМІЧ"
в СТАНИСЛАВОВІ, пасаж
поручає свойого видання „Малий катехизм христ.-катол. релігії", і „Біблійні образки". 625 —?

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло"

З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок